

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6831/2021
22.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., Општина ..., коју заступа Момчило Крстовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Љубиша Петровић, адвокат из ..., ради утврђења постојања права службености, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2453/20 од 17.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 22.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2453/20 од 17.06.2021. године.

Образложење

Првим ставом изреке пресуде Основног суда у Деспотовцу П 237/19 од 04.08.2020. године усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да постоји право службености пролаза пешице, колима и пољопривредним машинама стечено одржајем, преко послужне парцеле туженог кп. .../... КО ... и то у корист повласног добра – комплексна парцела тужиле које носе ознаку кп. .../..., кп. .../..., кп. .../..., кп. .../..., кп. .../... и кп. .../..., све уписане у лист непокретности кп., која службеност пролази од неспорне службености на кп. .../..., а на 29,4 метра о северног ћошка кп. .../..., односно тромеђе кп. .../..., кп. ... и кп. .../..., означене детаљном тачком 14190, а затим иде у правцу југозапада у дужини од 8,6 метара и долази до тромеђе кп. .../..., кп. ... и кп. .../... означене детаљном тачком 14140 и ту скреће идући даље у правцу југоистока катастарском међом између кп. .../... и кп. .../... у дужини од 4 метра, где скреће идући даље правцем североистока и после 8,8 метара долази до неспорне службености, односно катастарске међе између кп. .../... и кп. ..., а на 18,5 метара од детаљне тачке 14192, где скреће идући даље у правцу северозапада долазећи до почетне тачке, па се обавезује тужени да ово право призна тужилци и да јој дозволи несметан пролаз описаним путем, с тим да претходно уклони дрвени стуб и греду коју је поставио на наведеном путу испред улаза у повласну кп. .../..., а на својој послужној парцели кп. .../... . Другим ставом изреке обавезан је тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати износ од 329.062,75 динара.

Првим ставом изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2453/20 од 17.06.2021. године преиначена је пресуда Основног суда у Деспотовцу П 237/19 од 04.08.2020. године тако што је као неоснован одбијен захтев тужиље за утврђење постојања права службености пролаза описаног у првом ставу изреке првостепене пресуде. Другим ставом изреке обавезана је тужилја да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 229.230,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другостепеном поступку тужилја је због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права ревизију поднела сходно члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку доношења другостепене одлуке није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а изјављеним ванредним правним леком не указује се на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на законитост оспораване пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању следи да су до комплекса својих катастарских парцела број .../..., .../..., .../..., .../..., .../... и .../... уписаних у лист непокретности ... КО ..., тужилја и њени правни претходници деценијама уназад, од јавног пута уписаног као јавна својина Општине Деспотовац, долазили споредним сеоским пољским путем ширине 3 метра. Наведени споредни пољски пут од јавног пута води преко кп. бр. ... уписане у лист непокретности ... КО ... као својина туженикове супруге ВВ, затим преко кп.бр. ... КО ... уписане као јавна својина ЈП „Србија шуме“, па преко кп.бр. .../... уписане у лист непокретности ... КО ..., која је власништво туженог. Пољски сеоски пут, који је ради обрађивања својих катастарских парцела тужилја користила за пролаз пешице, моторним возилима и пољопривредном механизацијом, има видљиве колотраге. Површина тужилјиних непокретности износи око 1 хектар и оне су окружене катастарским парцелама трећих лица, а туженикова катастарска парцела има површину 7 ари и граничи се са комплексом тужилјиних катастарских парцела. У току овог поступка, због оспоравања пролаза тужилји преко кп.бр. ... КО ..., пред Основним судом у Деспотовцу покренута је парница између тужилје и туженикове супруге ВВ, чија се непокретност налази непосредно до јавног пута.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев опредељен у мерама и границама према налазу вештака геодетске струке. У образложењу своје одлуке је навео да је у периоду дужем од 20 година тужилја заједно са својим правним претходницима спорни пролаз користила за приступ својим катастарским парцелама, да је то трајало све до 2016. године, када јој је за разлику од других мештана који пут несметано и даље користе, тужени забранио пролаз, те да су се сходно члану 49. став 1. члану 51. и члану 54. Закона о основама својинско правних односа („Службени лист СФРЈ“ број 6/80 са изменама и допунама, „Службени лист СРЈ“ број 29/96 и „Службени гласник РС“ број 115/05), стекли услови за утврђење постојања права службености пролаза стеченог одржајем.

Заузимајући другачије правно становиште другостепени суд је тужбени захтев одбио заузимајући правни став да су титулари стварног права на катастарским парцелама лоцираним између јавног пута и тужиљиних катастарских парцела – туженикова супруга ВВ, Јавно предузеће „Србија шуме“ и тужени, сходно члану 211. став 1. у вези са чланом 210. ЗПП нужни супарничари, па како је тужба поднета само против туженог, као власника суседне катастарске парцеле .../... КО ..., тужбени захтев је одбијен сходно члану 211. став 2. ЗПП.

У складу са чланом 414. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд прихвата разлоге побијане пресуде и неоснованим оцењује наводе тужиљине ревизије.

Чланом 211. став 1. ЗПП прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа. Ставом 2. истог члана прописано је да ће суд да одбије тужбени захтев као неоснован ако сва лица из става 1. овог члана нису обухваћене тужбом као странке,. Ставом трећим истог члана прописано је да у нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности.

Чланом 210. ЗПП прописано је да ако по закону или због природе правног односа спор може да се реши само на једнак начин према свим супарничарима (јединствени супарничари), они се сматрају као једна парнична странка, тако да када поједини супарничари пропусте неку парничну радњу, дејство парничних радњи које су извршили други супарничари односе се и на оне који те радње нису предузели.

У складу са цитираним одредбама процесног закона, потпуност заједнице на страни тужених захтевала је подношење тужбе и против ЈП „Србијашуме“ и ВВ, супруге туженог, као власника преостале две катастарске парцеле лоциране између јавног пута и тужиљине њиве, јер те непокретности њено право службености чине јединственим и функционалним.

Стварна службеност, као право власника повласног добра да за потребе своје непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро), сходно члану 50. став 1. у вези са чланом 49. став 1. Закона о основама својинско правних односа врши се тако да најмање оптерећује послужно добро и сагласно члану 51. истог закона заснива се правним послом, одлуком државног органа или одржајем. Стварна службеност, која због положаја повласног добра реално оптерећује неколико непокретности у власништву више лица, за власника повласног добра фактички представља јединствено право и као такво захтева истоветно решење према свим титуларима стварног права на послужним катастарским парцелама.

Са становишта члана 56. став 1. у вези са чланом 54. став 1. Закона о основама својинско правних односа, којима је као основ за утврђење постојања стварне службености прописан одржај дужи од 20 година током ког времена се власник послужног добра није противио коришћењу своје непокретности за потребе повласног добра, Врховни касациони суд је ревизијске наводе везане за различите правне основе стицања права службености на катастарским парцелама у својини ЈП „Србијашуме“ и туженикове супруге оценио неоснованим.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је правилном применом члана 165. став 2. у вези са чланом 153. став 1, чланом 154. и чланом 163. став 1. и 2. ЗПП, а

њихова висина опредељена је у складу са Адвокатском и Таксеном тарифом важећом на дан пресуђења.

На основу свега изложеног, сагласно одреди члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић